

5. Tekrar Testi

1. “İyi arkadaşla kötü arkadaş, misk taşıyan kimse ile körük üfüren kimse gibidir. Misk taşıyan, ya sana onu ikram eder yahut sen ondan miski satın alırsın ya da ondan güzel bir koku duyarsın. Körük üfüren kimse ise ya elbiseni yakar ya da ondan kötü bir koku duyarsın!”

(Hadis-i şerif)

Aşağıdaki atasözlerinden hangisinin vurgusu bu hadis ile doğrudan ilişkilendirilemez?

- A) Bana arkadaşını söyle sana kim olduğunu söyleyeyim.
B) İsin yanına varan is, misin yanına varan mis kokar.
C) Kır atın yanında duran ya huyundan ya suyundan.
D) Bir el bir eli yıkar, iki el bir yüzü yıkar.
E) Üzüm üzüme baka baka kararır.
2. Hz. Muhammed (sav.), İslam'ı tebliğ ederken gençlerle özellikle ilgilenmiş; onların inançlı, ibadetler konusunda özenli ve ahlaklı yetişmesi için çabalamıştır. Özgüvenli ve sağlam bir kişiliğe sahip olmaları için onlara çeşitli sorumluluklar vermiştir. Örneğin; sahabeden bir genci öğretmen olarak Medine'ye göndermiştir. Henüz on sekiz yaşında olan başka bir genci ise orduya komutan tayin etmiştir.

Metinde altı çizili yerlerde hakkında bilgi verilen kişiler, sırasıyla aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?

I	II
A) Cafer b. Ebi Talip	Erkam b. Ebi'l-Erkam
B) Musab b. Umeyr	Üsame b. Zeyd
C) Muaz b. Cebel	Musab b. Umeyr
D) Musab b. Umeyr	Zeyd b. Sabit
E) Zeyd b. Sabit	Üsame b. Zeyd

3. Her toplumun tarihî ve kültürel özelliklerine bağlı olarak oluşan kendine özgü değerleri vardır. Adalet, hikmet, iffet ve şecaat gibi bazı değerler ise toplumu şekillendirmesi ve etkilemesi bakımından temel değerler olarak kabul edilir. Bu temel değerlerin olmaması veya eksik olması toplumu erdemsizliğe sürükler.

Aşağıdakilerden hangisi sözü edilen değerlerin eksikliğinde ortaya çıkan bir durum değildir?

- A) Zulüm B) Bencillik C) Şüpheler D) Korkaklık E) Cehalet

5. Tekrar Testi

4. Bir gün Mahzunoğulları kabilesinden Fatıma adında asil bir kadın hırsızlık yapmıştı. O kadının cezalandırılmaması için sahabeden Üsame b. Zeyd'i Hz. Peygamber'e gönderdiler. Bu duruma çok kızan ve üzülen Hz. Peygamber şöyle buyurdu: "Sizden öncekilerin mahvolmasının sebebi şudur: İçlerinden asil, ileri gelen birisi hırsızlık yapınca onu serbest bırakıyor, zayıf ve fakir bir kimse hırsızlık yapınca onu cezalandırıyorlardı. Allah'a yemin ederim ki Muhammed'in kızı Fatıma hırsızlık yapsaydı, onun da cezasını verirdim."

Bu olayda Hz. Peygamber'in aşağıdaki özelliklerinden hangisi öne çıkmaktadır?

- A) Şecaati B) İffeti C) Cömertliği D) Adaleti E) Merhameti

5. I. "Mümin erkeklere söyle, gözlerini haramdan sakınsınlar ve iffetlerini korusunlar. Bu onlar için daha arındırıcıdır. Allah onların bütün yaptıklarından haberdardır."
(Nûr suresi, 30. ayet)
- II. "Sadakalar kendilerini Allah yoluna adayan, yeryüzünde dolaşmaya güç yetiremeyen fakirler içindir. İffetlerinden dolayı, bilmeyen onları zengin sanır. Sen onları yüzlerinden tanırsın. İnsanlardan arsızca (bir şey) istemezler..."
(Bakara suresi, 273. ayet)
- III. "Allah, bir de iffetini sapasağlam koruyan ve bizim de kendisine ruhumuzdan üfllediğimiz, Rabb'inin kelimelerini ve kitaplarını doğrulayan İmran kızı Meryem'i de (inananlara) örnek gösterdi. O itaat edenlerdendi."
(Tahrîm suresi, 12. ayet)
- IV. "Ey Harun'un kız kardeşi! Senin baban kötü bir kimse değildi. Annen de iffetsiz değildi."
(Meryem suresi, 28. ayet)

Numaralanmış ayetlerin hangilerinde "iffet" kavramı aynı anlamda kullanılmıştır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) I, II ve IV E) I, III ve IV

6. Mizaç, bireyin duygu ve davranış durumunu ifade eder. Örneğin; aynı durum karşısında bir kişi şiddetli bir tepki verirken, bir diğeri tepkisiz kalabilir. Karakter ise, insanın içinde bulunduğu toplumun ahlak anlayışına uygun bir davranış tarzı benimsemesini ifade eder.

Verilen tanımlara göre;

- I. aşırılıktan uzak olmak,
II. soğukkanlı olmak,
III. iyimser olmak,
IV. asabi olmak

tutumlarından hangileri "karakter" olarak değerlendirilir?

- A) I ve II B) II ve III C) II ve III D) II ve IV E) I, II ve IV

5. Tekrar Testi

7. “Kalplerinizdekini en iyi bilen Rabb’inizdir. Eğer iyi olursanız bilirsiniz ki Allah kötülükten yüz çevirip kendisine yönelenleri bağışlayıcıdır. Akrabaya, yoksula ve yolcuya hakkını ver. Gereksiz yere de saçıp savurma! Çünkü savurganlar şeytanların dostlarıdır. Şeytan da Rabb’ine karşı çok nankördür. Eğer Rabb’inden umduğun bir lütfu beklemek durumunda (ihtiyaç içinde) olduğun için onlara ilgi gösteremiyorsan, hiç değilse kendilerine rahatlatıcı bir söz söyle! Eli sıkı olma, ölçüsüzce eli açık da olma; sonra kınanacak, kendi kendine hayıflanacak duruma düşersin!”

(İsrâ suresi, 25-29. ayetler)

Bu ayetlerden aşağıdaki kavramların hangisi çıkarılamaz?

- A) İsrâf B) Yardımlaşma C) Dürüstlük D) Tövbe E) Cimrilik

8. Çocuklarda sağlıklı bir kişilik gelişimi için belli yaşlarda edinilmesi gereken birtakım değerler vardır. Çocuğun bu değerleri edinmesinde aile ile olan ilişkisi büyük önem taşır. Bu nedenle İslam, anne-babaya çocuklarına ahlaki değerleri kazandırma sorumluluğunu yükler.

Buna göre aşağıdaki ayet ve hadislerden hangisi metinde sözü edilen durum ile ilgili değildir?

- A) “Ey iman edenler! Kendinizi ve ailenizi yakıtı, insanlar ve taşlar olan ateşten koruyun. Onun başında acımasız, güçlü, Allah’ın kendilerine buyurduğuna karşı gelmeyen ve kendilerine emredilene yerine getiren melekler vardır.”

(Tahrîm suresi, 6. ayet)

- B) “Çocuklarınızın size ihsan, hürmet ve itaatte adil olmalarını istediğiniz gibi, siz de onlar arasında hediye ve bağışlamada adalete (eşitliğe) riayet ediniz.”

(Hadis-i şerif)

- C) “Ana-babanın çocuklara olan vazifeleri, onlara yazmayı, yüzmeyi, ok atmayı öğretmeleri, sağlıklı ve helal yiyecekler temin etmeleridir.”

(Hadis-i şerif)

- D) “Ey iman edenler! Eğer küfrü imana tercih ederlerse, babalarınızı ve kardeşlerinizi bile dost edinmeyin. İçinizden kim onları dost edinirse, işte onlar, zalimlerin ta kendileridir.”

(Tevbe suresi, 23. ayet)

- E) “Hiçbir baba, evladına güzel terbiyeden daha üstün bir hediye vermemiştir.”

(Hadis-i şerif)

9. Bir gün Übey b. Ka’b, mescitte bir adamın yakasına yapışmış borcunu istiyordu. Bu esnada Hz. Peygamber mescide girdi ve durumu gördü. Übey’in bu davranışından rahatsız olan Hz. Peygamber “Hakkını talep eden kişi bunu tam olarak alamasa da iffetli bir şekilde istesin.” buyurdu.

Verilen hadiste Hz. Peygamber’in uyardığı davranış aşağıdakilerden hangisi olamaz?

- A) Çirkin söz söylemek
B) Hakaret etmek
C) Faiziyle almak
D) Eziyet etmek
E) Zorlamak

5. Tekrar Testi

10. “İçlerinden onlara bir peygamber gönder; onlara ayetlerini okusun, kitabı ve hikmeti öğretsin ve onları her kötülükten arındırsın. Şüphesiz, sen mutlak güç, hüküm ve hikmet sahibisin.”

(Bakara suresi, 129. ayet)

Verilen ayette altı çizili kavramın tanımı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Allah'ın rızasını elde edebilmek için emirlerini içtenlikle yerine getirip yasaklarından kaçınmaktır.
B) İnsanın eşyanın hakikatini kavraması ve derin anlayış sahibi olmasıdır.
C) Aşırı istekleri bastırıp dinin ve aklın buyruğu altına sokmak suretiyle kazanılan erdemdir.
D) Kişinin davranışlarında ve çevresiyle olan ilişkilerinde özenli olmasıdır.
E) Bir kişinin haksızlığa boyun eğmemesi ve cesaretle üstün değerleri korumaya yönelmesidir.

11. • “Zulmedenlere meyletmeyin. Yoksa ateş size de dokunur. Sizin Allah'tan başka dostlarınız yoktur. Sonra size yardım da edilmez.”

(Hûd suresi, 113. ayet)

- “Ey Rabb'imiz! Onlara, içlerinden senin ayetlerini kendilerine okuyacak, onlara kitabı ve bilgeliği öğretecek, onları temizleyecek bir peygamber gönder. Çünkü üstün gelen, her şeyi yerli yerince yapan yalnız sensin.”

(Bakara suresi, 129. ayet)

- “Onlar öyle kimselerdir ki halk kendilerine, ‘İnsanlar size karşı ordu toplamışlar, onlardan korkun!’ dediklerinde, bu söz onların imanını artırdı ve ‘Allah bize yeter, o ne güzel vekildir!’ dediler.”

(Âl-i İmrân suresi, 173. ayet)

Verilen ayetler sırasıyla aşağıdaki kavramlardan hangileriyle ilişkilendirilebilir?

- A) Adalet - Hikmet - Şecaat
B) İffet - Adalet - Hikmet
C) Şecaat - Hikmet - Adalet
D) Hikmet - Adalet - Şecaat
E) Adalet - İffet - Hikmet

12. Ülkemizde yaşayan insanların, uzun yıllar dinlerine olan bağlılıkları ve saygıları sonucu bazı uygulamalar zamanla örf ve âdet halini almıştır.

Sözü edilen duruma;

- I. düğünden sonra, damat evine gelen gelinin başından şeker ve buğday serpmesi,
II. çocuğa isim konurken sağ kulağına ezan, sol kulağına kamet okunması,
III. kız istenirken “Allah'ın emri, peygamberin kavli” gibi ifadelerin kullanılması,
IV. gelin olan kızların çeyizlerine, seccade ve Kur'an-ı Kerim konulması

geleneklerinden hangileri örnek gösterilebilir?

- A) I ve II B) I ve III C) I, II ve III D) I, II ve IV E) II, III ve IV

5. Tekrar Testi

13. İbn Haldun, sosyal bir varlık olan insanın kişiliğinin gelişmesinde yaşadığı ortamın insan üzerindeki etkisinin kalıttan daha fazla olduğunu savunur. Ona göre, eğer bir kimsede yaşadığı ortamın etkisiyle; kötülükler iyice yerleşmiş, ondaki iyi huylar ve ahlaki güzellikler bozulmuşsa kalıtımından gelen avantajlı özellikler ona hiçbir fayda vermeyecektir.

Bu parçada değerlerin oluşumuna etki eden aşağıdaki faktörlerden hangisi vurgulanmıştır?

- A) Din B) Aile C) Çevre D) Eğitim E) Ekonomi

14. “...(Haklarında şahitlik ettikleriniz) zengin olsunlar, fakir olsunlar Allah onlara sizden daha yakındır. Hislerinize uyup doğruluktan sapmayın, şahitliği eğer, bükerek (doğru şahitlik etmez), yahut şahitlik etmekten kaçınırsanız biliniz ki Allah yaptıklarınızdan haberdardır.”

(Nisâ suresi, 135. ayet)

Verilen ayet konu bakımından aşağıdaki hangi kavramla ilişkilendirilebilir?

- A) İffet B) Adalet C) Şecaat D) Hikmet E) Merhamet

15. • Adalet, insanlığın en yüksek idealidir.
• Adaletsizliği işleyen, çekenden daha sefildir.
• Adaletin olmadığı yerde ahlaktan bahsedilemez.
• Adalet dünyadan kalkarsa, insan hayatına değer verecek bir şey kalmaz.

Verilen sözlerden adaletle ilgili aşağıdaki yargıların hangisi çıkarılamaz?

- A) İnsanın yaşamını anlamlı hale getirir.
B) Erdemli bir toplumun oluşmasına katkı sağlar.
C) İnsanın şeref ve haysiyetini teminat altına alır.
D) İnsanların dilediği gibi yaşayacakları ortamı sunar.
E) İnsana hak ettiği değer, adaletin tesisiyle mümkündür.

5. Tekrar Testi

16. Değerler, ortaya çıktıkları alana göre bazı gruplara ayrılır. En genel anlamda iyi ve kötü denildiğinde - - - - değerler; güzel ve çirkin denildiğinde - - - - değerler; helal ve haram denildiğinde - - - - değerler; vatan ve millet denildiğinde ise - - - - değerler anlaşılır.

Metinde boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdaki kavramların hangisi gelmelidir?

I	II	III	IV
A) ahlaki	teorik	dinî	sosyal
B) estetik	ahlaki	dinî	millî
C) ahlaki	estetik	dinî	millî
D) dinî	millî	estetik	sosyal
E) dinî	estetik	teorik	millî

17. Kişiyi olumsuz arzu ve isteklerine esir olmaktan koruyup onu özgürleştiren bir erdemdir. İnsana haysiyet ve onur kazandıran; hayâ, edep, kanaat, nezaket gibi ahlaki ilkelerle donatan bir değerdir.

Tanımı verilen erdem aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Adalet B) İffet C) Şecaat D) İhsan E) Hikmet

18. “Rabb’in, sadece kendisine kulluk etmenizi ve anne babanıza iyi davranmanızı emretti. Onlardan biri veya ikisi senin yanında yaşlanırsa onlara ‘öf’ bile deme! Onları azarlama! Onlara merhametle ve alçak gönüllülükle kol kanat ger. ‘Rabb’im! Onlar nasıl küçüklükte beni şefkatle eğitip yetiştirdilerse, şimdi sen de onlara merhamet göster.’ diyerek dua et.”

(İsrâ suresi, 23 ve 24. ayetler)

Buna göre,

- I. “Rabb’in hoşnutluğu anne babanın hoşnutluğuna, Rabb’in öfkesi de anne babanın öfkesine bağlıdır.”
II. “Her doğan çocuk fitrat üzere doğar. Sonra anne babası onu Yahudi, Hristiyan veya Mecusi yapar.”
III. “Anne baba, kişinin cennete girmesine vesile olacak en yüce kapılardan birisidir. Bu kapıdan girme fırsatını kaybetmek ya da değerlendirmek artık senin arzuna kalmıştır.”

hadislerinden hangileri ayetlerdeki mesajı destekler niteliktedir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III D) II ve III E) I, II ve III

5. Tekrar Testi

19. I. Kötü söz ve işlerden kaçınmak
II. Haksızlığa boyun eğmemek
III. Haramdan uzak durmak
IV. Gerçeği kavramak
V. Gönül tokluğu

Verilen tanımlardan hangileri "iffet" kavramına aittir?

- A) I ve II B) II ve III C) III ve IV D) I, II ve IV E) I, III ve V

20. İbrahim Öğretmen, okulda öğrencileri ile birlikte değerler eğitimi kapsamında bir çalışma yürütür. Buna göre öğrencilerden herhangi bir ahlaki erdemi nasıl edindiklerini kaleme almalarını ister. Ortaya çıkan veriler, öğrencilerden çoğunun bu erdemleri yaşantı yoluyla edindiklerini gösterir.

Sözü edilen çalışmanın temel araştırma sorusu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Değerlerin bireyler tarafından en iyi kavranma çağı ne zamandır?
B) Kişi, değerleri hangi kişilerden etkilenecek öğrenmektedir?
C) Bireyde değer oluşumu ne şekillerde gerçekleşmektedir?
D) Toplumsallaşmanın değerler eğitimindeki etkisi nedir?
E) Değerleri belirleyen ölçütler neler olabilir?

Cevap anahtarına ulaşmak için karekodu okutunuz.